

de have stillet for at udvide Lovens Omraade, vel overvejede ikke ere heldige. Vi have i de Udvalg, der have været nedsatte i de forrige Aar om Lovforslaget, flere Gange drøftet de Spørgsmaal, som her stilles frem paa nu; vi havde ikke noget principielt imod dem, men Resultatet er blevet, at vi ikke have kunnet finde en praktisk brugelig Formulering af de Ønsker, vi nærede. Dette gælder først og fremmest Vædringsforslag Nr. 1 om, at Arbejde paa Søn og Helligdage skal være forbudt ikke blot i Fabriker og paa saadanne Arbejdssteder, hvor Arbejdet udføres paa fabrikmæssig Maade, men ogsaa paa alle andre Værksteder, i Butiks-, Lager-, Bathus- og lignende Lokaler, paa Bygninger, Uplags-, Tømmer- og lignende Arbejdspladser. Jeg tror, at dette Forslag, naar man nærmere vil se paa det, vilde føre til temmelig store Urimeligheder. Det forbydes jaaledes at arbejde „paa Bygninger“. Jeg spørger: hvad er Meningen dermed? Er det blot udbændigt, eller er det ogsaa indvændigt Bygningsarbejde; det er uklart. Ser jeg hen til Vædringsforslag Nr. 4, maa jeg antage, at det er Meningen, at indvændigt Arbejde ogsaa skal være forbudt paa Søn- og Helligdage, da man jo kun som Undtagelse vil tillade „haandværkmæssig Istandhættelse af Butiks- og lignende Lokaler“. Man vil altsaa forbyde indvændigt Arbejde af Malere, Snedkere og andre Arbejdere, men jeg antager dog ikke, at man ogsaa vil forbyde Hjemmearbejde af Haandværksbende, hvilket jo er Sædvane i adskillige Fag, navnlig i Skræber- og Sømagerfaget. Der er formentlig ikke tænkt paa at forbyde saadant Arbejde i Fremtiden, hvilket ogsaa vilde føre til det modbydeligste Angiberi og Politispioneri, — altsaa det antager jeg fremdeles skal være tilladt, at en Arbejder arbejder for sin Mester hjemme om Søndagen; men naar det er tilladt, saa er der ingen Konsekvens i, at man vil forbyde indvændigt Haandværksarbejde Søn- og Helligdage i de foran nævnte Tilfælde. Jeg kan forstaa, at det ikke skal være tilladt at reparere Bygninger udbændigt paa Søn- og Helligdage, men at det skulde være forbudt at fastslaa f. Eks. et Løstrevet Gulvtæppe eller at male eller reparere Møbler og Lokaler, det synes mig ikke at være fornuftigt. Altsaa, jeg tror, at vi ved at forlade det Omraade, vi alle ere enige om, og som vi kunne overskue. Fabriker og fabrikmæssig drevne Værksteder, komme ind i Vanstueligheder, hvor jeg frygter, at Politispioneri og Angiberi og altsens Vilkaarlighed vil faa et altsfor stort Spillerum. Af den Grund vil jeg for Tiden fraraade, at vi vedtage

disse Vædringsforslag. Vædringsforslagene under Nr. 2 og 3, der gaa ud paa at om-danne de Undtagelser, som man i det andet Ting er bleven enig om at gøre i Hovedreglen om Arbejdsfriheden om Søndagen, tror jeg heller ikke vilde være heldige. Dette gælder navnlig Forslaget under Nr. 2. Naar man har gjort Undtagelser for de Virksomheder, hvor Driften er uregelmæssig, saa er Grunden jo den, at paa visse Tider af Aaret er der saa meget Arbejde, at man har Brug for al den forhaandenværende Arbejdsraft, medens man paa andre Tider kan lade Arbejderen faa sin fulde Frihed. Men det er klart nok, at naar det er nødvendigt at bruge hele Arbejdsraften en vis Del af Aaret, saa er Ulempe lige stor, enten der gives en Søndag eller en Hverdag fri. Jeg tror altsaa, at det Forslag slet ikke fjerner den Ulempe, som Undtagelsen i Loven har tilfattet at fjerne. Forslaget under Nr. 5, at alle politiske og kommunale Valg skulle kunne foretages paa en Søndag, har jeg for min Del intet imod, men jeg tillægger det overordentlig ringe Betydning. Naar der staar „kunne“, saa antager jeg ikke, det vil føre til nogen nævneværdig Forandring i det nu bestaaende. Jeg kunde tænke mig, at man ved en Revision af Valgloven en Gang kom til at give den Regel, at alle saadanne Valg skulle foretages paa en Søndag. Det kan have sin Betydning, men naar man bliver staaende ved et „kunne“, forekommer det mig ikke, at det er en Vædring, som det er værd at udsætte Loven for at strande paa, naar man ellers mener, at det er en god Lov, der vil blive hilset af mange med Glæde. Vædringsforslaget under Nr. 7 om, at „offentlige Forsamlinger og Forslystelser samt støjende Foretagender og Øvelser maa kun finde Sted paa Folketirens Helligdage, naar de ikke forstyre Gudstjenesten“, anser jeg for at være et Tilbagestridt fra det, vi have nu. Saaledes som den bestaaende Helligdagslov er, kunne flige Forslystelser og Forsamlinger frit finde Sted efter Al. 4; nu spørger man ingen om det; det er en aldeles urolig Ret. Efter Forslaget her vil man gøre hele denne Ret vag og usikker. Det skal bero paa, at de paagældende Foretagender ikke forstyre Gudstjenesten; men det kan være meget vanskeligt at afgøre, om de øve forstyrende Indflydelse paa Gudstjenesten eller ikke; det er altsaa en Ret, som er temmelig usikker i Sammenligning med, hvad vi have nu. — Jeg vil dernæst tillade mig at sige et Par Ord om det Vædringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem fra Vangeland (Brandes) og et andet æret Medlem. Dette Vædringsforslag har, som bemærket,